

CELOCÍRKEVNÍ KURZ PRO VÝPOMOCNÉ KAZATELE

35. synod na svém 4. zasedání v květnu 2022 přijal usnesení č. 17 tohoto znění:

Synod schvaluje rámcovou náplň celocírkevního kurzu pro zájemce o službu výpomocného kazatele z řad ostatních členů církve předloženou v tisku č. 18 na str. 2–3 a ukládá synodní radě předložit I. zasedání 36. synodu odpovídající návrh změny církevních řádů.

A) Zpráva o celocírkevním kurzu pro výpomocné kazatele

První běh kurzu byl zahájen 1. 10. 2022 v Praze (v Husově domě v Jungmannově 9), potrvá do 15. 6. 2024 a účastní se ho 19 frekventantů ze 16 sborů. Kurz v sobě kombinuje teoretickou teologickou přípravu s praktickou částí, ve které si účastníci vyzkouší přípravu a vedení bohoslužeb.

Teoretická část kurzu zahrnuje celkem 15 sobotních setkání (vždy od 10 do 17 hodin) během tří semestrů (celkem 1,5 roku). Každé setkání obsahuje rozmanité formy práce, důraz je kladen na interaktivitu (seminární forma, práce ve skupinách, individuální práce). Jednotlivé kurzy vedou vyučující z Evangelické teologické fakulty UK.

Praktická část začne po roce, tedy od podzimu 2023. V rámci ní vypracují účastníci pět kompletních programů bohoslužeb, které následně povedou v domluveném sboru. Bohoslužeb se bude účastnit farář či seniorátní koordinátor, který výstup zhodnotí. V rámci této části by měl účastník také absolvovat kurz z fakultního cyklu celoživotního vzdělávání.

V každém seniorátu je k dispozici seniorátní koordinátor, který komunikuje s účastníky ohledně průběhu kurzu.

Podmínkou úspěšného absolvování kurzu je minimálně 80% účast na vzdělávacích setkáních (tj. alespoň 12 z 15), za absenci vypracovat materiál k tématu, splnění průběžné úkoly (např. seminární práce), příprava a realizace 5 hodnocených bohoslužeb a složení závěrečné zkoušky u komise pro zkoušení uchazečů o službu výpomocných kazatelů.

Po roce (tj. od září 2023) bude otevřen paralelní kurz v Olomouci.

Kurzovné činí 2 000 Kč za rok od každého účastníka ročně, příspěvek sboru, který „studenta“ vysílá pak 3 000 Kč ročně. Dalším zdrojem financování je celocírkevní Fond pro přípravu ke kazatelské službě a další vzdělávání kazatelů.

B) Návrh změny Řádu pro kazatele

Synodní rada pověřila přípravou návrhu změn řádů ve smyslu tohoto usnesení poradní odbor organizační a právní. Synodní rada tímto předkládá návrh na úpravu Řádu pro kazatele I. zasedání 36. synodu.

Čl. 21. Výpomocní kazatelé – ostatní členové církve

1. Výpomocními kazateli jsou také členové církve, kteří byli ke službě výpomocného kazatele ordinováni způsobem stanoveným v CZ § 14 odst. 2.
2. Staršovstvo může navrhnout k ordinaci člena sboru, o němž je přesvědčeno, že je způsobilý pro ordinovanou službu svou osobní zbožností, dobrou pověstí, důvěrou, které se těší ve sboru, a schopností vést shromáždění důstojným způsobem. Návrh se předkládá synodní radě s doporučením seniorátního výboru. Uchazeč je povinen podrobit se zkouškám podle oddílu G tohoto řádu.
3. **Pro účely koordinace vzdělávání výpomocných kazatelů i uchazečů o službu výpomocných kazatelů pověří seniorátní výbor každého seniorátu seniorátního koordinátora pro výpomocné kazatele.**

4. **Uchazeč o službu výpomocného kazatele podle tohoto článku je povinen podrobit se zkouškám podle oddílu G tohoto řádu.**
5. A) **Za přípravu ke zkouškám se považuje absolvování kurzu pro přípravu budoucích výpomocných kazatelů, připraveného podle následujících pravidel. Pro přípravu ke zkouškám platí tento plán přípravy**
- a. ~~1-~~ Za přípravu uchazečů odpovídá příslušný seniorátní výbor **synodní rada.**
 - b. ~~2-~~ Seniorátní výbor **Synodní rada** organizuje nejméně jedenkrát během svého volebního období kurz pro přípravu budoucích výpomocných kazatelů. **Kurz vyhlásí podle potřeby, nejméně jedenkrát během svého funkčního období.**
 3. ~~Vedením tohoto kurzu pověří seniorátní výbor jednoho z kazatelů.~~
 - c. ~~4-~~ Osnovu kurzu tvoří Rád pro kazatele čl. 25 odst. 3.
 - d. ~~5-~~ **Podrobnosti pro konání kurzu a podmínky pro jeho úspěšné absolvování stanoví synodní rada ve směrnici pro přípravu a zkoušky budoucích výpomocných kazatelů.** Obsah jednotlivých setkání, téma, přednášející atd. určí vedoucí kurzu. Doporučuje se obracet se na kazatele příslušného seniorátu.
 6. ~~Kurz trvá dva až tři roky a má 24 vzdělávacích setkání.~~
 - e. ~~7-~~ **Harmonogram kurzu určí synodní rada a v dostatečném předstihu jej zveřejní.** Data a místa setkání se určí na rok dopředu a účastníci jsou s nimi seznámeni.
 - f. **Seniorátní koordinátor sleduje ve spolupráci s vedením kurzu u zapsaných účastníků z daného seniorátu účast na vzdělávání a hodnocení výsledků jejich studia. V rozsahu daném směrnicí dle bodu d) spolupracuje s komisí pro zkoušení výpomocných kazatelů na přípravě a hodnocení praktické části zkoušek výpomocných kazatelů. S vědomím seniorátního výboru podává závěrečnou zprávu komisi pro zkoušení výpomocných kazatelů.**
 8. ~~Účastníci se účastní kurzu od zahájení do skončení.~~
 9. ~~Vedoucí kurzu vede záznam o programu jednotlivých setkání a o účasti.~~
 10. ~~Seniorátní výbor vystaví absolventům kurzu osvědčení o úspěšném ukončení.~~
- B) Za řádnou přípravu ke zkouškám se považuje také:
- a. úspěšně absolvované studium na Evangelické akademii – vyšší odborné škole biblické v Hradci Králové (EA-VOŠB)
 - b. úspěšně absolvované bakalářské studium teologického nebo pastoračního zaměření na UK ETF
 - c. úspěšně absolvované studium na jiné odborné škole teologického zaměření odpovídající úrovně. Odbornou způsobilost a teologickou orientaci takového uchazeče přezkoumá komise zřízená dle čl. 24 odst. 1 písm. b tohoto řádu.
- Na uchazeče dle písm. B se nevztahuje ustanovení písm. A.
6. ~~4-~~ Uchazeči, který zkoušky úspěšně absolvoval, vydá synodní rada osvědčení způsobilosti ke službě výpomocného kazatele za předpokladu, že podepíše kazatelský revers.
 7. ~~5-~~ Uchazeči, který získal způsobilost ke službě výpomocného kazatele a byl ke službě výpomocného kazatele řádně povolán sborovým shromážděním sboru, jehož je členem, je udělena ordinace způsobem stanoveným v Agendě Českobratrské církve evangelické, a to zpravidla ve sboru, jehož členem uchazeč je.
 8. ~~6-~~ Po ordinaci jsou výpomocní kazatelé povinni se pro svou službu dále vzdělávat při seniorátních příležitostech a v teologických kurzech a seminářích pořádaných pro výpomocné kazatele synodní radou nebo těmi, kterým synodní rada toto právo svěří.
 9. ~~7-~~ Členům církve, kteří byli ke službě výpomocného kazatele ordinováni způsobem stanoveným v CZ § 14 odst. 2, odejme synodní rada způsobilost k ordinované službě vždy po právoplatném rozhodnutí pastýřské rady o odnětí způsobilosti k ordinované službě.
 10. ~~8-~~ Zachování nebo odnětí způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele vysloví synodní rada vždy, když výpomocný kazatel ordinovaný způsobem stanoveným v CZ § 14 odst. 2 dosáhne věku 70 let.
 11. ~~9-~~ Zachování nebo odnětí způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele vyslovuje synodní rada zvláštním rozhodnutím v každém jednotlivém případě. Odnětí způsobilosti k ordinované službě nabývá účinnosti doručením písemného rozhodnutí výpomocnému kazateli.

12. ~~40.~~ Obnovení způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele, kterému byla způsobilost odňata, je možné za podmínek, které v každém jednotlivém případě určí synodní rada.

Čl. 25. Obsah zkoušek

1. Způsob hodnocení absolventů vikariátu i způsob jejich posuzování stanovují Pravidla vikariátu přijatá synodem.
2. Způsob hodnocení absolventů jáhenské praxe i způsob jejich posuzování stanovují Pravidla jáhenské praxe přijatá synodem.
3. Cílem zkoušek uchazečů o službu výpomocných kazatelů je zjistit jejich znalosti a schopnosti v těchto oborech:
 - a. **biblické vědy Starého i Nového zákona**, Bible, její dobové pozadí, literární historie, teologie a výklad.
 - b. **exegeze se zřetelem k homiletickému uplatnění**, Věrouka a etika a jejich uplatnění ve sborové práci a ve společnosti.
 - c. **vybrané otázky ze systematické teologie (Bible, Bůh, člověk, soteriologie)**, Nauka o kázání, vyučování a pastoraci a způsobilost uchazeče ke kázání, vyučování a osobní pastýřské péči.
 - d. **vybraná etická témata (otázky spravedlnosti, partnerství, bioetiky, politiky, médií)**, České i všeobecné církevní dějiny a jejich působení na život církve a společnosti.
 - e. **homiletika a liturgie včetně práce se zpěvníkem**, Nauka o církvi, organizace a správa církve, její zřízení a řády a obecně platné právní předpisy vztahující se k činnosti církve.
 - f. **církevní dějiny**, Ostatní církve a ekumenismus.
 - g. **ostatní křesťanské církve a jiná náboženství**,
 - h. **charakteristika ČCE a její řády**.
4. Před ústní zkouškou předkládají uchazeči o službu výpomocných kazatelů písemné **Praktická část zkoušek výpomocných kazatelů spočívá ve** vypracování pořadu služeb Božích s vlastním kázáním, modlitbami a výběrem písní **a v jejich vykonání v některém z farních sborů. Požadovaný počet vykonaných bohoslužeb a podrobnosti pro jejich zadání a hodnocení stanoví směrnice vydaná podle čl. 21 odst. 5 písm. A) bod d) tohoto řádu.** Texty kázání zadává zkušební komise.

Čl. 26. Prováděcí ustanovení o zkouškách jáhnů a výpomocných kazatelů

1. ~~Způsobilost uchazeče ke kázání a vedení bohoslužebného shromáždění je posuzována v bohoslužebném shromáždění některého církevního sboru. Uchazeč vede toto shromáždění, kterému jsou přítomni pověřeni členové zkušební komise.~~
1. ~~2.~~ Zkoušky jsou hodnoceny dvěma stupni: Prospěl nebo neprospěl.
2. ~~3.~~ Uchazeč, jehož zkouška byla hodnocena stupněm neprospěl, ji může opakovat nejdříve po 6 měsících.
3. ~~4.~~ Termíny zkoušek i opravných zkoušek určuje zkušební komise.

Čl. 28. Přechodné ustanovení

1. Vyslání kaplanů, kteří byli církví vysláni do služby v jiných institucích před vyhlášením změn tohoto řádu usnesených 1. zasedáním 34. synodu a nesplňují podmínky podle čl. 15, zůstává v platnosti, dokud neuplyne doba, na kterou byli do této služby vysláni.
2. Splnění podmínky absolvované bohoslovecké praxe pro přijetí do vikariátu se do konce roku 2016 posuzuje podle znění tohoto řádu účinného do 1. zasedání 34. synodu.
3. Absolvoval-li uchazeč o vikariát v období do 30. 6. 2015 v souladu s čl. 1 odst. 4 Řádu pro studenty bohosloví ve znění platném do 1. zasedání 34. synodu dvoutýdenní bohosloveckou praxi, považuje se tato praxe pro účely čl. 10 odst. 4 písm. b) Řádu pro kazatele po jeho změně usnesené 2. zasedáním 34. synodu za praxi třítydenní.
4. Způsobilost k ordinované službě výpomocného kazatele, která byla synodní radou udělena bývalým farářům, jáhnům a kaplanům podle čl. 20 odst. 3 tohoto řádu v období mezi

- vyhlášením změn tohoto řádu přijatých 1. zasedáním 34. synodu a vyhlášením změn tohoto řádu přijatých 2. zasedáním 34. synodu, se s účinností ode dne vyhlášení změn tohoto řádu přijatých 2. zasedáním 34. synodu mění na způsobilost k ordinované službě faráře nebo jáhna.
5. Členu církve, kterému bylo uděleno pověření ke službě výpomocného kazatele podle § 9 odst. 3 Řádu pro kazatele ve znění usneseném 11. synodem a vyhlášeném dne 1. února 1954 nebo podle čl. 21 odst. 4 Řádu pro kazatele ve znění usneseném 23. synodem a vyhlášeném dne 1. června 1984, může synodní rada po rozhovoru s ním a na základě doporučení příslušného farního sboru a seniorátního výboru udělit osvědčení o ordinované službě výpomocného kazatele. Ordinance mu bude udělena po povolání sborovým shromážděním postupem stanoveným v čl. 21 odst. 5 tohoto řádu.
6. **Seniorátní vzdělávací kurzy pro uchazeče o službu výpomocných kazatelů zahájené před účinností změny Řádu pro kazatele přijaté 1. zasedáním 36. synodu se dokončí podle dosavadní úpravy. Pro zkoušky uchazečů, kteří absolvovali seniorátní vzdělávací kurzy dle dosavadní úpravy čl. 21 Řádu pro kazatele, platí ustanovení čl. 25 Řádu pro kazatele ve znění před účinností změny Řádu pro kazatele přijaté 1. zasedáním 36. synodu.**

C) Návrh usnesení

Synodní rada předkládá synodu následující návrh usnesení:

Synod usnáší změny Řádu pro kazatele, jak jsou uvedeny v tisku č. 17/2 na str. 1–4.